

T.C.
YARGITAY
3. Hukuk Dairesi

ESAS NO : 2022/1046

KARAR NO : 2022/2167

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A
Y A R G I T A Y İ L A M I

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : KAYSERİ 1. TÜKETİCİ MAHKEMESİ

TARİHİ :

NUMARASI :

DAVACI :

DAVALI :

Taraflar arasındaki hakem heyeti kararına itiraz davasının mahkemece yapılan yargılaması neticesinde davanın kabulüne dair kesin olarak verilen hükmün Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekle; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı şirket, düşün organizasyonu için 23/11/2019 tarihinde davalı ile anlaştığını ve aynı gün sözleşme imzaladıklarını, 05/08/2020 Pazar günü yapılacak düşün organizasyonu için davalının 10.000,00-TL bedel ödemesi konusunda anlaştıklarını, davalı tarafından 2.000,00-TL kapora ödemesi yapıldığını, pandemi nedeniyle düşünden 1 ay öncesinde söz konusu sözleşmenin iptal ettirildiğini, şirkete yapılan bildirimin tarihi itibarıyla yeniden aynı güne farklı bir organizasyon ayarlanamadığını, o günün organizasyonsuz geçirildiğini, davalıdan alınan 2.000,00-TL'nin kapora bedeli olduğunu, davalının başvurusu üzerine söz konusu kapora bedelinin iadesine dair İl Tüketici Hakem Heyetinin 26/08/2020 tarih sayılı kararının usul ve yasaya aykırı olduğunu, iptalinin gerektiğini belirterek İl Tüketici Hakem Heyetinin 26/08/2020 tarih sayılı kararının 2.000,00-TL kapora bedelinin iadesi yönünden iptaline, karar verilmesi talep edilmiştir.

Davalı, hakem heyeti kararının yerinde olduğunu, salgın hastalık nedeniyle düşün yapmasının mümkün olmadığını, tüketici hakem heyeti kararına itirazın süresinde olmadığını savunarak davanın reddini dilemiştir.

Mahkemece, sözleşmenin bazı maddelerinin kanun ve yönetmelik hükümlerine göre haksız şart niteliğinde olduğu ve Borçlar Kanunun 138. maddesinin de değerlendirildiği gerekçesiyle davanın kabulüne, İl Tüketici Hakem Heyetinin 26/08/2020 tarih sayılı kararının "2.000,00-TL bedelin iadesi ve sözleşmenin iptaline," kısmının çıkarılarak "sözleşmenin iptaline," olarak değiştirilerek onanmasına, karar verilmiştir.

./..

ESAS NO : 2022/1046
KARAR NO : 2022/2167

Adalet Bakanlığının 01/02/2022 tarihli yazısında; iptali istenen tüketici hakem heyeti kararının davacı yana tebliğ tarihinin ihtilaflı olduğu dikkate alınarak, öncelikle hakem heyeti kararının davacı yana hangi tarihte tebliğ edildiğinin tespiti için tüketici hakem heyeti başkanlığından tebligat parçası istenip, PTT idaresinden de sorularak gerçek tebliğ tarihinin belirlenmesi yapılacak belirlemeye göre işin esasının incelenmesine geçilmesi gerekirken, süresinde açılmadığı iddia olunan davada doğrudan işin esasına girilerek karar verilmesi doğru olmadığı gibi duruşma açılmadan yapılan değerlendirmeye “hukuki dinlenilme hakkının” ihlal edilmesi de usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek; kararın, 6100 sayılı HMK’nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Dava; pandemi nedeniyle düğünün iptal edilmesinden kaynaklı olarak ödenen kaparo bedelinin iadesine dair verilen tüketici hakem heyeti kararının iptali istemine ilişkindir. Uyuşmazlık, davacı tarafından süresinde tüketici hakem heyeti kararına itiraz edilmediği ve davada duruşma açılmadan karar verilip verilmeyeceği noktasında toplanmaktadır.

1-Öncelikle davacının süresinde tüketici hakem heyeti kararına itiraz edip etmediğinin incelenmesinde;

6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun’un 70/3. maddesinde “Taraflar, tüketici hakem heyetinin kararlarına karşı tebliğ tarihinden itibaren on beş gün içinde tüketici hakem heyetinin bulunduğu yerdeki tüketici mahkemesine itiraz edebilir. İtiraz, tüketici hakem heyeti kararının icrasını durdurmaz. Ancak talep edilmesi şartıyla hâkim, tüketici hakem heyeti kararının icrasını tedbir yoluyla durdurabilir.” şeklinde yer alan düzenlemeye göre tüketici hakem heyeti tarafından verilen kararlarına karşı, kararının tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süre içinde itiraz edilebilir.

Dava dosyasının incelenmesinde; davaya konu tüketici hakem heyeti dosyasının celbediği, davacıya tüketici hakem heyeti kararının tebliğine ilişkin tebliğ mazbatasının olmadığı, ancak davacıya barkod numarası ile tebliğ çıkarıldığı, söz konusu tebligatın PTT sitesinden yapılan sorgulamada davacıya 02.09.2020 tarihinde tebliğ edildiği anlaşılmaktadır. Söz konusu barkod numarası ile yapılan sorgulama internet sitesi üzerinden olup, tebliğ tarihini net şekilde içeren davacının imzasını taşıyan tebliğ mazbatasının niteliğinde değildir.

O halde mahkemece, süresinde tüketici hakem heyeti kararına itiraz edilip edilmediğinin belirlenebilmesi için tüketici hakem heyeti kararının tebliği için davacı şirkete tebligat çıkarılıp çıkarılmadığı, çıkarılmış ise hangi tarihte çıkarıldığının tespit edilmesi, bundan sonra da PTT’den davacı şirkete hangi tarihte tebliğ edildiği hususunun araştırılarak sonucuna uygun karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olduğundan, Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına temyiz talebinin kabulü gerekir.

2-Davada duruşma açılmadan karar verilip verilmeyeceğinin incelenmesinde;

6502 sayılı yasanın 73/4. maddesine göre 6100 sayılı HMK’nın basit yargılama usulüne göre yargılamanın yürütülmesi gerekir. Basit yargılama usulünü düzenleyen 6100 sayılı Kanun’un 317. maddesinde de, davalıya tebligat yapılması gerektiği; 320/1. maddesinde de mahkemenin mümkün olan hallerde tarafları duruşmaya davet etmeden dosya üzerinden karar vereceği hükme bağlanmıştır.

.../...

-3-

ESAS NO : 2022/1046

KARAR NO : 2022/2167

Öncelikle belirtmek gerekir ki; sözü edilen maddeye göre, duruşma yapmadan karar verilebilmesi için, hukuken bunun mümkün olması gerekir, başka bir anlatımla, ancak hukukun cevaz verdiği hallerde duruşma açmadan dosya üzerinden karar verilebilir (Örneğin ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararları gibi) veya Kanunun duruşma açılmadan dosya üzerinden karar verilmesinde hakime takdir hakkı tanındığı hallerde dosya üzerinden karar verilebilir (Örneğin İİK'nun 17-18. maddelerinde öngörülen şikayet başvurusu gibi). Kanunun açıkça duruşma açılarak yargılama yapılmasını emrettiği hallerde dosya üzerinden karar verilemez.

Bilindiği üzere HMK'nın hukuki dinlenme hakkı başlıklı 27. maddesi uyarınca davanın tarafları, kendi hakları ile bağlantılı olarak hukuki dinlenilme hakkına sahip olup, bu hak yargılama ile ilgili bilgi sahibi olunmasını da kapsar.

Hukuki dinlenme hakkının gereği olarak, taraflar duruşmaya çağrılmadan hüküm verilememesi, Anayasa'nın 36. maddesi ile düzenlenen iddia ve savunma hakkının kullanılmasına olanak tanınması ilkesinin doğal bir sonucudur. Aynı zamanda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesinde düzenlenen adil yargılama hakkının da en önemli unsurudur.

Gerçekten savunma hakkını güvence altına alan T.C. Anayasa'nın 36. maddesi ile 6100 sayılı HMK'nın 27. maddesinde açıkça belirtildiği üzere, taraf dinlenmek ve savunması alınmak üzere kanuni şekillere uygun olarak davet edilmedikçe karar verilmesi mümkün bulunmadığından; Mahkemece duruşma açılması gerekirken, dosya üzerinden inceleme yapılarak davanın kabulüne karar verilmesi doğru görülmemiştir.

O halde mahkemece, hukuki dinlenilme hakkının bir gereği olarak duruşma açılarak karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde dosya üzerinden hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı olduğundan Adalet Bakanlığı'nın bu yöne ilişkin kanun yararına temyiz talebinin kabulü gerekir.

SONUÇ: Yukarıda 1. ve 2. bentte açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığı'nın kanun yararına bozma taleplerinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının Adalet Bakanlığına gönderilmesine, 14.03.2022 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

Üye

Üye

